

RETNINGSLINJER FOR UTREDNING, GODKJENNING, ETABLERING, NEDLEGGING OG REVISJON AV STUDIER VED UNIVERSITETET I STAVANGER

Vedtatt av Utdanningsutvalget den 28. juni 2005 med hjemmel i vedtak i Styret for Høgskolen i Stavanger 1. oktober 2003 i sak 116/03, revidert av Utdanningsutvalget den 06.sept 2006 og fastsatt av styret i sak 61/06.

Hjemlet i Lov om universiteter og høyskoler av 1.april 2005 nr. 15, Forskrift av 8.september 2005 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler og Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning (NOKUT-forskriften) av 25. januar 2006.

1. Generelt

1.1. Universitetet i Stavanger har myndighet til å etablere studier på alle gradsnivå, jf uhl § 3-3 (1)

1.2. For nye doktorgradsprogrammer gjelder Retningslinjer og saksgang for doktorgradssøknader og behandling av disse, fastsatt av Universitetet i Stavanger 8. juli 2005.

1.3 Definisjoner

1.3.1. Med studium menes kurs, emne, emnegruppe, fag eller samling av disse, eller studieprogram som tilbys ved universitetet.

1.3.2. Med studieplan menes en beskrivelse av form og innhold i et studieprogram.

1.3.3. Med fagplan menes en beskrivelse av form og innhold i et studieprogram der planen er en lokal tilpasning av en rammeplan fastsatt av departementet.

1.3.4. Emne er den minste studiepoengberegneende lærings/undervisningsenhet som inngår i et fag, studieprogram eller en emnegruppe, jf Forskrift om eksamen ved Universitetet i Stavanger § 2 a. Med emnebeskrivelse menes en detaljert beskrivelse av emnet, jf retningslinjenes punkt 5.

1.4. Myndighetsfordeling

1.4.1. For eksternt finansierte studier gjelder retningslinjenes punkt 3.

1.4.2. Styret selv vedtar å etablere studier på mer enn 30 studiepoeng, herunder studieretninger, spesialiseringer og emnegrupper på mer enn 15 studiepoeng i studieprogrammene.

1.4.3. Dekanen selv vedtar å etablere studier til og med 30 studiepoeng.

1.4.4. Styret selv vedtar nedleggelse av studier på mer enn 30 studiepoeng.

1.4.5. Dekanen selv vedtar nedleggelse av studier til og med 30 studiepoeng

1.4.6. Styret vedtar navn på studier på mer enn 30 studiepoeng.

1.4.7. Utdanningsutvalget fastsetter fag- og studieplaner for alle nye studier på mer enn 15 studiepoeng.

1.4.8. Dekanen selv fastsetter fag- og studieplaner for studier til og med 15 studiepoeng.

2. Etablering og nedlegging av ordinære studier

2.1. Utredning

2.1.1. Når det planlagte studiet er på mer enn 60 studiepoeng, vedtar rektor etter søknad fra dekan om utredning av etablering eller nedleggelse av studium skal igangsettes. Rektor og universitetsdirektør vurderer om utredningssaker skal fremmes for styret.

2.1.2. Dekanen selv vedtar om studier til og med 60 studiepoeng skal utredes for etablering eller nedlegging. Slike vedtak skal oversendes universitetsdirektøren til orientering.

2.2 Saksbehandling

2.2.1. Etter vedtak om utredning av nye studier, utarbeides utkast til fullstendig studieplan/fagplan som kvalitetssikres og godkjennes av dekanen. Dekanen kan vedta å sende planen på høring.

Ved tverrfakultært samarbeid skal sendes på høringsrunde på de involverte fakultetene. Det må fremgå av planen hvilket fakultet som skal ha faglig og administrativt hovedansvar for studiet. Dekanene ved de involverte fakultetene skal kvalitetssikre og godkjenne planen.

2.2.2. Søknader om etablering av studier på mer enn 30 studiepoeng fremmes for universitetsdirektøren innen 20. august for studier som planlegges med oppstart påfølgende studieår. Endelig forslag til studie- eller fagplan skal ligge ved søknaden. Universitetsdirektøren forbereder fastsettings- og etableringssak i henholdsvis utdanningsutvalg og styre. Nye studier skal behandles i Utdanningsutvalget innen 31. oktober og av styret innen 20. november.

2.2.3. Søknader om nedleggelse av studier på mer enn 30 studiepoeng fremmes for universitetsdirektøren innen 20. august for studier som planlegges nedlagt påfølgende studieår. Slike søknader må inneholde plan for overgangsordninger for de studentene som allerede er tatt opp på studiet. Universitetsdirektøren forbereder sak om nedlegging til styret etter at saken har vært forelagt utdanningsutvalget til uttalelse. Sak om nedlegging skal behandles av styret innen 20. november.

2.3. Fastsetting av fag- og studieplaner

2.3.1. Utdanningsutvalget fastsetter fag- og studieplaner for alle nye studier på mer enn 15 studiepoeng.

2.3.2. Søknader om fastsetting av studier på mer enn 15 studiepoeng fremmes for universitetsdirektøren innen 20. august for studier som planlegges med oppstart påfølgende studieår. Endelig forslag til studie- eller fagplan skal ligge ved søknaden. Universitetsdirektøren forbereder fastsettings sak til Utdanningsutvalget. Nye studier skal behandles av Utdanningsutvalget innen 31. oktober, og etableres av dekanen selv innen 20. november.

2.3.3. Dekanen selv fastsetter fag- og studieplaner for studier til og med 15 studiepoeng.

2.3.4. Mal for fag- og studieplaner er gitt i retningslinjenes punkt 4. Fag- og studieplaner for studier som skal godkjennes av utdanningsutvalget eller dekan utformes i henhold til denne malen.

2.4. Revisjon av fag- og studieplaner

2.4.1. Fakultetene skal årlig gjennomgå emnebeskrivelser, fag- og studieplaner. Dekanen vedtar innen 1. mars revisjoner som skal tre i kraft påfølgende studieår.

2.4.2. Vedtak om mindre justeringer av emner som tilbys i vårsemesteret, så som endringer i pensum, gjøres av dekan innen 15. oktober foregående høstsemester.

2.4.3. Dekanen selv kan rette opp feil og mangler i publiserte planer utenom vanlige tidsfrister etter samråd med instituttleder, faglærer og studenttillitsvalgte ved studieprogrammet. Slike endringer kunngjøres på It's learning innen fem dager etter at vedtak er fattet.

3. Etablering og nedlegging av eksternt finansierte studier

3.1. Rektor selv vedtar om utredning av etablering eller nedlegging av studier på mer enn 60 studiepoeng som er eksternt finansierte (oppdrag eller egenbetaling) skal igangsettes.

3.2. Dekanen selv vedtar om utredning av etablering eller nedlegging av studier til og med 60 studiepoeng som er eksternt finansierte skal igangsettes.

3.3. Styret selv vedtar etablering eller nedlegging av studier på mer enn 30 studiepoeng når disse er eksternt finansierte.

3.4. Dekanen selv vedtar etablering eller nedlegging av studier på til og med 30 studiepoeng når disse er eksternt finansierte, avgrenset til fakultetenes eksisterende fagkompetanse og fagportefølje.

3.5. Fag- og studieplaner for eksternt finansierte studietilbud over 30 studiepoeng fastsettes av Utdanningsutvalget, de øvrige av dekanen selv.

3.6 Vedtak om fastsetting av studieplan, etablering eller nedlegging av eksternt finansierte studier må gjøres slik at studieplan for alle eksternt finansierte studier foreligger senest 1. mai for studier med oppstart påfølgende studieår.

4. Krav til fag- og studieplaner

NOKUTs forskrift av 25. januar 2006 kapittel 2 inneholder standarder og kriterier for akkreditering av studietilbud i høyere utdanning. Følgende punkter er obligatoriske for alle fag- og studieplaner på alle gradsnivå:

4.1. Studiets art

4.1.1. For gradsstudier skal det angis om det er et høgskolekandidat-, bachelor- eller masterstudium. Ved masterstudium skal det angis om studiet er disiplinbasert, erfaringsbasert eller profesjonsbasert.

4.1.2. For øvrige studier skal det angis om planen omhandler et grunn-, et videreutdannings- eller et påbygningsstudium.

4.2. Navn på studiet

4.2.1. Studiet skal ha et dekkende norsk navn. Det skal foreligge engelsk oversettelse av navnet.

4.2.2. For gradsstudier opplyses det hvilken grad og tittel (inkl. tilføyelse for å angi fagområde) kandidatene tildeles etter fullført studium. For kortere studier som ikke gir noen bestemt tittel eller yrkeskompetanse, bør det informeres om hvilke andre studier det kan kombineres med.

4.2.3. Engelskspråklige studier skal ha engelsk navn, samt engelsk forklaring på grad og tittel.

4.3. Antall studiepoeng og år

Antall studiepoeng og normert studietid for fullført studium skal oppgis i studieplanen.

4.4. Målgruppe

Det skal fremgå av studieplanen dersom studiet retter seg mot særskilte målgrupper.

4.5. Læringsmål for studiet

4.5.1. Studiets mål skal være klart formulert.

4.5.2. Det skal fremgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha etter endt studium. Det skal beskrives hvilke sektorer eller arbeidsområder studiet normalt gir yrkesmuligheter i, samt hvilke utdanningsmessige påbyggingsmuligheter som eventuelt finnes etter fullført studium.

4.6. Opptakskrav

4.6.1. Opptakskrav skal fremgå av fag-/studieplanen og være i samsvar med studiets mål, innhold og nivå. I de studier hvor det er krav om forkunnskaper ut over generell studiekompetanse skal disse kravene presiseres. Dersom forkunnskaper utover opptakskravene anbefales for gjennomføringen av studiet, skal disse angis.

4.6.2. For bachelorstudiene skal det henvises til Rundskriv F-10-05: Forskrift om opptak til universiteter og høyskoler. For masterstudiene skal det henvises til UiS sin opptaks- og rangeringsforskrift, samt til utfyllende regler for det enkelte masterstudium.

4.6.3. For grunnstudier som baserer seg på spesielle forkunnskaper, må universitetet ha fått innvilget særlige opptakskrav. Søknad om andre opptaks- eller rangeringsregler for grunnstudier skal være sendt departementet innen 15. april for studier som starter påfølgende kalenderår (jf. Rundskriv F-10-05: Forskrift om opptak til universiteter og høyskoler).

4.6.4. Endringer i opptaks- eller rangeringsregler for masterstudier, etter- og videreutdanninger vedtas av dekanen innen 1. oktober for studier med oppstart påfølgende studieår.

4.7. Undervisningsspråk

Det skal angis i planene hvilke(t) språk det undervises på.

4.8. Læringsmiljø, undervisnings- og læringsformer

Undervisnings- og læringsformene skal beskrives, og det skal fremgå at organiseringen av læringsmiljøet er egnet for å nå de målsettinger studiet har. Planen skal vise hvordan kravene til universell utforming er ivaretatt, jf. uhl § 4-3, 2. ledd, litra i.

4.9. Oppbygging

I gradsstudiene skal det fremgå hvilke fag, emner og emnegrupper med valgmuligheter studietilbudet kan bestå av. Progresjonen i høgere grads studier skal beskrives gjennom informasjon om hvordan emnene bygger på hverandre. Planen skal beskrive hvordan studiet er organisert, herunder hvorvidt undervisningen tilbys som blokk- eller parallellundervisning.

4.10. Emnekombinasjoner

4.10.1. Studieplanen skal vise oppbygging av studiet med obligatoriske og valgfrie deler, bredde og fordypning, i hvilke semestre emnene tilbys m.m.

4.10.2. Eventuelle spesialiseringer, valgmenner og fordypninger skal så langt som mulig angis.

4.10.3. Studiet skal presenteres i følgende form:

<i>1. studieår</i>		<i>2. studieår</i>		<i>3. studieår</i>	
<i>1. semester Høst</i>	<i>2. semester Vår</i>	<i>3. semester Høst</i>	<i>4. semester Vår</i>	<i>5. semester Høst</i>	<i>6. semester Vår</i>
<i>Emnekode</i>					
<i>Emnenavn</i>					
<i>Antall studiepoeng</i>					

4.10.4. Hvis det er inngått samarbeid med eksterne aktører skal det angis her eller omtales i emnebeskrivelsen.

4.10.5. Det skal angis hvilket semester som er tilrettelagt for internasjonal utveksling. Se for øvrig punkt 4.22. Internasjonalisering

4.10.6. Dersom det er fastsatt rammeplan for studiet, skal denne omtales.

4.11. Arbeidskrav (obligatorisk undervisningsaktivitet)

4.11.1. Arbeidskrav skal omtales i emnebeskrivelsene. Med arbeidskrav menes oppgaver, praksis eller arbeid som studentene skal gjennomføre som del av studiet.

4.11.2. Hensikten med et arbeidskrav og hva som skal oppnås med kravet skal begrunnes. Det skal også beskrives om arbeidskravet har status som læring eller vurdering. Det skal tydelig fremkomme dersom dette er knyttet opp til vurderingen.

4.11.3. Det må foreligge regler om obligatorisk deltakelse, samt oversikt over hvor mye studentene må delta. Krav om obligatorisk deltakelse skal være faglig og/eller pedagogisk begrunnet. Det må fremgå om den obligatoriske deltakelsen er et vilkår for å gå opp til eksamen eller om det er et vilkår for å få endelig karakter.

4.11.4. Dersom studiereiser/ekskursjoner er del av studiekravene, skal reisemål, kostnader og varighet angis i studieplanen. Det må komme klart fram hvilke forhold som gir fritak fra studietur/ekskursjoner, og et alternativt studieopplegg må utarbeides for studenter som får fritak.

4.12. Vilkår for å gå videre i studiet

Dersom det foreligger vilkår for å gå videre i studiet, som beståtte arbeidskrav, emner eller et bestemt antall studiepoeng, skal dette klart framgå av planen. Hvis progresjonskravene bare gjelder enkelte emner, skal dette framgå av emnebeskrivelsene.

4.13. Prøveformer

4.13.1. Det må gå tydelig fram av planen hvilke prøvinger som skal ligge til grunn for endelig fastsetting av karakter.

4.13.2. Det skal angis hvilke prøveformer som benyttes.

4.13.3. Karaktersystemet skal beskrives (bestått/ikke-bestått eller bokstavkarakterer) eller det skal henvises til beskrivelse. De må komme klart frem hvordan den endelige karakteren regnes ut.

4.13.4. Det skal henvises til eksamensforskriften for UiS.

4.14. Eventuelt forhold mellom teori og praksis

For studier med praksisdeler skal planen inneholde en beskrivelse av forholdet mellom teori og praksis.

4.15. Selvstendig arbeid

Det skal foreligge retningslinjer for selvstendig arbeid, inkludert omfang, prøveform og hvorvidt arbeidet kan eller skal utføres individuelt eller som gruppearbeid.

4.16. Innpassing/overgangsordninger

Overgangsordninger/muligheter for innpassing av tidligere studier skal beskrives så langt det er mulig.

4.17. Kvalitetssikring og studentevaluering

Det skal fremgå hvordan studiet skal kvalitetssikres, jf. Uhl. §1-6 med forskrifter, samt kriteriene fra NOKUT.

4.18. Internasjonalisering

For gradsstudier skal planen inneholde eksempler på samarbeidende utenlandske institusjoner i programmet og vise hvordan studiet praktisk er tilrettelagt for studentutveksling. Det skal fremgå av planen

- hvilke(t) semester(e) som er tilrettelagt for internasjonal utveksling
- ordninger for faglig forhåndsgodkjenning
- hvordan utvekslingsvirksomheten i studiet er organisert
- at studiet har faglig og/eller administrativ internasjonal koordinator

4.19. Ansvarlig fakultet og institutt

Fakultetets/instituttets navn skal angis her. For studier med tilknytning til flere institutt og/eller fakultet skal alle involverte enheter angis. Planen skal også presisere hvilket fakultet som har faglig og administrativt hovedansvar for tilbudet.

4.20. Andre opplysninger

Planen skal inneholde annen relevant informasjon for studiet, så som studieavgift, materialkostnader og ikke obligatoriske ekskursjoner.

5. Innhold i emnebeskrivelser

Følgende punkter er obligatoriske i alle emnebeskrivelser:

5.1. Emnekode, emnenavn, antall studiepoeng

Det må fremgå hvilket nivå emnet er på (bachelor, master eller ph.d).

5.2. Semester (høst/vår)

Angivelse av hvilke(t) semester(e) det undervises i emnet og når det er eksamen.

5.3. Studierett

Det skal fremgå hvilke studieprogram emnet er knyttet til.

5.4. Forkunnskapskrav

Formelle krav om eventuelle emner som skal være bestått før studenten kan melde seg opp til eksamen skal beskrives. Disse emnene skal angis med emnenavn og -kode.

5.5. Anbefalte forkunnskaper

Emner som det anbefales at studentene har fullført, uten at dette er et formelt krav, skal angis med emnenavn og -kode.

5.6. Læringsmål

5.6.1. Emnets mål i forhold til læringsutbytte skal være klart formulert.

5.6.2. Det skal fremgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha etter fullført og bestått emne, samt hvilken kompetanse emnet gir i forhold til videre utdanning og/eller yrkesutøvelse.

5.7. Innhold

Emnets faglige innhold skal beskrives.

5.8. Arbeidsformer

5.8.1. Det skal beskrives hvilke arbeids- og undervisningsformer emnet vil omfatte.

5.8.2. Eventuelle krav om obligatorisk deltakelse skal beskrives og begrunnes faglig og/eller pedagogisk, og konsekvenser av manglende deltakelse må tydelig framgå. Det må også komme klart frem om den obligatoriske deltakelsen gjelder retten til å gå opp til eksamen eller for å få endelig karakter i emnet, samt hvor omfattende deltakelsen er.

5.9. Arbeidskrav

Det skal fremgå om gjennomførte arbeidskrav er et vilkår for å gå opp til eksamen eller for å få endelig karakter.

5.10. Prøveformer

5.10.1. Opplysninger om prøveformene i de enkelte emnene skal framgå av emnebeskrivelsen.

5.10.2. Dersom det arrangeres en egen prøving for privatister, skal det likeledes gjøres rede for formen på denne.

5.10.3. Dersom flere emner inngår i en emnegruppe med felles prøving, for eksempel muntlig eksamen, skal dette inngå i emnebeskrivelsen.

5.10.4. Vekting mellom ulike elementer i prøveformen skal angis nøyaktig. Kun formell prøving tas med. Med formell prøving menes eksamener og prøver som utgjør del av

endelig karakter, og obligatoriske prøver som må være bestått eller er et vilkår for å kunne bestå.

5.10.5. Prøveform skal angis nøyaktig (hjemmeeksamen, skriftlig eksamen, muntlig eksamen, mappe m.v.), samt om det er individuell- eller gruppeeksamen. Angivelsen må samsvare med Forskrift for eksamen ved Universitetet i Stavanger. Det må opplyses om eventuelle utvalgsriterier for hvilke elementer som skal prøves.

5.10.6. Det skal opplyses om det gis gradert karakter eller bestått/ikke bestått. Eventuell vektning mellom ulike delkarakterer skal angis nøyaktig i prosent eller med brøk. Det må komme klart frem hvordan den endelige karakteren regnes ut.

5.10.7. Dersom det stilles krav om at en deleksamen skal være bestått før studenten kan gå opp til neste deleksamen, skal dette presiseres.

5.10.8. Ved muntlig eksamen må det gå klart fram om denne er justerende i forhold til en skriftlig karakter eller vektet med andre delkarakterer.

5.10.9. Eventuelt krav om obligatorisk deltakelse for å gå opp til en eksamen/deleksamen eller for å få uttelling for emnet, skal angis. Det må angis nøyaktig hvor omfattende denne obligatoriske deltakelsen er.

5.11 Litteratur/pensum

5.11.1. Emnebeskrivelsen skal angi obligatorisk pensum, samt eventuell tillegglitteratur. Pensumlitteratur skal være tilgjengelig fra semesterstart.

5.11.2. For emner med særlige behov for kontinuerlig oppdatert pensumlitteratur kan dekanen gi dispensasjon til å oppdatere pensumlitteraturen underveis i studiet. I slike tilfeller skal faglærer fortløpende bekjentgjøre all supplerende pensumlitteratur for studentene gjennom It's Learning.

5.12. Privatister

Det skal angis hvorvidt emnet er åpent for privatister. Eventuell egen vurderingsform for privatister skal beskrives.

5.13. Studiepoengreduksjon

Studiepoengreduksjon skal angis med emnekode, emneversjon, emnenavn og antall studiepoeng.

5.14. Studentevaluering

Rutiner for studentevaluering og øvrige mekanismer for kvalitetssikring skal beskrives.

5.15. Ansvarlig fakultet og institutt

Fakultetets/instituttets navn skal angis her. For studier med tilknytning til flere institutt og/eller fakultet skal alle involverte enheter angis. Emnebeskrivelsen skal også presisere hvilket fakultet som har det faglige og administrative ansvaret for tilbudet.

6. Øvrig

6.1. Ikrafttredelse

Disse retningslinjer gjøres gjeldende fra den dato de er vedtatt.